

Nâng cao chất lượng giờ thảo luận học phần Giáo dục chính trị hệ trung cấp

Lương Tiên Hiệu*

* Trường Cao đẳng Cảnh sát nhân dân II

Received: 20/1/2023; Accepted: 27/1/2023; Published: 6/2/2023

Abstract: One of the key tasks of Resolution No. 29-NQ/TW8, term XI on fundamental and comprehensive reform of education and training is "Innovating the form and methods of testing and evaluation of the results of education and training". For the intermediate level, in 2012, the Minister of Education and Training issued Circular No. 11/2012/TTBGDDT, promulgating the Political Education course curriculum for professional intermediate level training. According to the Circular, the duration of Political Education module is 75 periods (for the admission system for high school graduates), which 55 periods of theory and 20 periods of exercises and discussions. The Ministry of Education and Training's policy is that "Teachers preside over class discussions arranged by the school with an appropriate scale, ensuring that all students have the opportunity to speak and discuss. Discussion content should focus on basic knowledge of the subject, especially paying attention to the relationship between the country's practice and the students' majors". Thus, discussion is the main form of teaching according to the regulations of the Ministry of Education and Training.

Keywords: Political education

1. Đặt vấn đề

Trong xã hội phát triển, việc tiếp nhận thông tin của người học không còn một chiều mà trở nên đa dạng và phong phú, người giáo viên (GV) không phải là "kênh" duy nhất trong việc cung cấp kiến thức. Vì vậy, GV không thể nhồi nhét thật nhiều kiến thức cho học viên (HV), mà quan trọng hơn là hướng dẫn HV cách lựa chọn và tiếp nhận thông tin phù hợp. Thảo luận chính là một hình thức để khắc phục hạn chế của phương pháp dạy - học truyền thống. Tổ chức tốt các giờ thảo luận chính là góp phần đổi mới và nâng cao chất lượng giảng dạy và học tập học phần Giáo dục chính trị. Thảo luận có vai trò quan trọng trong việc củng cố kiến thức, hình thành các kỹ năng mềm cho người học, là cơ hội để HV trình bày chính kiến, học hỏi lẫn nhau, cùng nhau đối thoại để giải quyết một vấn đề lý luận hoặc thực tiễn. Như vậy, thảo luận sẽ nâng cao năng lực tự học, rèn luyện cho HV kỹ năng trình bày vấn đề khoa học, góp phần nâng cao bản lĩnh chính trị và nghề nghiệp của HV.

2. Nội dung nghiên cứu

2.1. Thực trạng dạy - học học phần Giáo dục chính trị

Thực tiễn dạy - học học phần Giáo dục chính trị tại một số Trường cho thấy, hầu hết GV đã chuẩn bị chu đáo các giờ thảo luận. Trong quá trình hướng dẫn thảo luận, đa số HV nghiêm túc tham gia thảo luận, có ý thức chuẩn bị đầy đủ những nội dung GV yêu

cầu. Trong giờ thảo luận đa số HV tự tin, chủ động trình bày ý kiến, trả lời những câu hỏi GV và các HV khác đưa ra, không khí thảo luận sôi nổi, hào hứng. Tuy nhiên, một số GV vẫn chưa chú trọng đúng mức đến giờ thảo luận, thậm chí còn dùng giờ thảo luận để dạy lý thuyết (vì nội dung chương trình môn Giáo dục chính trị quá nhiều không đủ thời gian), một bộ phận HV chưa thật sự nỗ lực trong học tập, chưa chuẩn bị bài thảo luận, hoặc nếu có cũng sơ sài, mang tính đối phó, một số khác chép lại giáo trình hoặc chép bài của bạn, trông chờ, ỷ lại vào những HV tích cực. Ngoài ra, tình trạng nói chuyện, làm việc riêng, không ý thức được sự cần thiết phải hợp tác để chiếm lĩnh tri thức vẫn tồn tại dẫn đến một số giờ thảo luận chưa đạt hiệu quả cao.

Nguyên nhân của thực trạng trên là:

Trước hết, cơ sở vật chất (đặc biệt là phòng học) của Nhà trường đã được quan tâm đầu tư và nâng cấp, cơ bản đáp ứng được yêu cầu. Tuy nhiên, ở một số phòng học máy móc, thiết bị chưa đáp ứng được yêu cầu giờ thảo luận. Bên cạnh đó, số lượng HV trong mỗi lớp vẫn còn đông.

Hai là, một số GV trẻ chưa có nhiều kiến thức và kinh nghiệm trong việc tổ chức thảo luận. Một số GV nhận thức chưa đầy đủ về bản chất, ưu điểm, cách thức và quy trình tổ chức, những yêu cầu để tổ chức thảo luận có hiệu quả, việc chuẩn bị cho giờ thảo luận chưa được chú trọng nhiều.

Ba là, một số HV chưa có thái độ, động cơ học

tập đúng đắn, chưa tích cực, chủ động, chưa thể hiện tinh thần độc lập trong học tập, nghiên cứu, còn thờ ơ trước các sự kiện chính trị - xã hội trọng đại của đất nước, vốn sống sự hiểu biết về lịch sử, truyền thống dân tộc còn hạn chế. Mặt khác, HV chưa có nhiều thời gian cho quá trình tự học cũng như chuẩn bị đề cương thảo luận.

2.2. Biện pháp nâng cao chất lượng giờ thảo luận môn Giáo dục chính trị

Để góp phần nâng cao chất lượng giờ thảo luận môn Giáo dục chính trị, trong phạm vi bài viết này, chúng tôi xin mạnh dạn đưa ra một số biện pháp sau:

Thứ nhất, các cơ sở giáo dục có đào tạo hệ trung cấp cần tăng cường đầu tư cơ sở vật chất như: phòng học, các phương tiện, trang thiết bị đạt chuẩn; cần sắp xếp lớp học, lịch học phù hợp. Chúng ta không đổ thừa cho hoàn cảnh, nhưng không ai có thể phủ nhận rằng một môi trường tốt, một phòng học với đầy đủ dụng cụ, thiết bị cần thiết sẽ góp phần đem lại hiệu quả cho giờ học. Giờ thảo luận cũng vậy, HV sẽ không nhập tâm vào công việc nếu phòng học nóng bức, chật hẹp, bị nhiễu tiếng ồn, bàn ghế sắp xếp không khoa học, sĩ số quá đông... Và vì vậy, để đảm bảo cho HV được tham gia trình bày, tranh luận trong giờ thảo luận thì sĩ số của mỗi lớp thảo luận không nên quá đông, lịch tiết thảo luận phù hợp với lịch học lý thuyết.

Thứ hai, GV cần trau dồi kỹ năng tổ chức thảo luận, lựa chọn nội dung thảo luận phù hợp, sử dụng quỹ thời gian dành cho giờ thảo luận một cách hợp lý, tránh tình trạng cắt giảm giờ thảo luận để làm giờ học lý thuyết hoặc tự học. Muốn làm được điều đó, bản thân người GV khi lên lớp phải biết chọn lọc những nội dung chính cần truyền đạt, bởi nội dung kiến thức của môn chính trị rất phong phú, đa dạng (các nguyên lý, các quy luật, chủ nghĩa xã hội, chủ nghĩa tư bản, tư tưởng Hồ Chí Minh, sự ra đời của Đảng Cộng sản Việt Nam...). Thông thường, sau từ khoảng 4 đến 6 tiết học lý thuyết mới có một tiết thảo luận, vì vậy, GV phải xác định được nội dung trọng tâm, chủ động trong việc lựa chọn chủ đề thảo luận để HV chuẩn bị, đồng thời phải chủ động trong quá trình điều hành thảo luận. Để làm tốt được nhiệm vụ này thì mỗi GV cần tự học, tự nghiên cứu tài liệu để nâng cao trình độ chuyên môn, năng lực sư phạm, khả năng am hiểu thực tế. Mặt khác, đề giờ thảo luận có sức hấp dẫn, thu hút được HV, GV cần tích cực chuẩn bị đồ dùng, dụng cụ dạy học, tích cực sử dụng những phương pháp thảo luận khác nhau phù hợp với nội dung mỗi bài học để có sức hấp dẫn, thu hút học sinh nhằm nâng cao hiệu quả các buổi thảo luận.

Thứ ba, HV cần có thái độ, động cơ học tập đúng đắn, tích cực, chủ động trong giờ thảo luận. Giờ thảo

luận chỉ phát huy hiệu quả khi tất cả HV đều tham gia vào tiến trình chung. Vì vậy, GV cần nhắc nhở giúp cho HV nhận thức đúng đắn về vai trò, tầm quan trọng của học phần Giáo dục chính trị cũng như vị trí và tầm quan trọng của giờ thảo luận để từ đó học sinh có ý thức trong việc sắp xếp thời gian tự học, thời gian nghiên cứu tài liệu và chuẩn bị nội dung thảo luận một cách chu đáo. Từ việc chuẩn bị chu đáo về nội dung sẽ giúp HV tự tin vào bản thân, mạnh dạn tham gia vào quá trình thảo luận cùng tập thể.

3. Kết luận

Thảo luận nhóm là phương pháp dạy học tích cực, khai thác sự tham gia trực tiếp của người học. Thông qua những chuỗi hoạt động tìm tòi, nghiên cứu, tranh luận., được tổ chức có chủ định trong các buổi thảo luận nhóm trên lớp, HV sẽ có nhiều cơ hội để lĩnh hội tốt các tri thức, đồng thời rèn luyện các kỹ năng, tư duy cũng như thái độ, phong cách làm việc. Những lợi ích mà phương pháp thảo luận nhóm đem lại là rất quan trọng, tuy nhiên, trong quá trình tổ chức các giờ thảo luận trên lớp đối với học phần Giáo dục chính trị vẫn một số hạn chế như: ở một số phòng học máy móc, thiết bị chưa đáp ứng được yêu cầu giờ thảo luận, một số GV trẻ chưa đầy đủ về vai trò của giờ thảo luận, chưa có nhiều kinh nghiệm trong tổ chức thảo luận, một số HV chưa tích cực, chủ động tham gia trong các giờ thảo luận nhóm. Để góp phần nâng cao chất lượng giờ thảo luận học phần Giáo dục chính trị các cơ sở giáo dục có đào tạo hệ trung cấp về phía nhà trường cần phải tăng cường đầu tư cơ sở vật chất; GV không ngừng nâng cao trình độ chuyên môn, nghiệp vụ, trau dồi kỹ năng tổ chức thảo luận; HV cần có thái độ, động cơ học tập đúng đắn, tích cực, chủ động trong giờ thảo luận. Việc nâng cao chất lượng giờ thảo luận nhóm trong giảng dạy học phần Giáo dục chính trị góp phần nâng cao chất lượng giáo dục đào tạo của các cơ sở giáo dục đào tạo./.

Tài liệu tham khảo

1. Đặng Thành Hưng (2000), *Dạy học hiện đại. Lí luận - biện pháp- kĩ thuật*, NXB Đại học Quốc gia Hà Nội.
2. Phan Trọng Ngọ (2005), *Dạy học và phương pháp dạy học trong nhà trường*, NXB Đại học Sư phạm Hà Nội.
3. Bùi Văn Trực, Phạm Thế Hưng (2014), *Phương pháp giảng dạy kỹ năng sống*, NXB Văn hóa - Thông tin.
4. Nguyễn Trọng Sửu (2008), *Dạy học nhóm, phương pháp dạy học tích cực*, Tạp chí Giáo dục số 171.
5. Phan Thị Hồng Vinh (2010), *Phương pháp dạy học*, NXB Đại học Sư phạm Hà Nội.